

ryhtymään toimenpiteisiin uusien työmaiden avaamiseksi ja että näiltä työmailta ensi sijassa varattaisiin työmahdollisuudet niille kaupungista kotoisin oleville, jotka oli osoitettu valtion siirtotyömaille. Samalla olisi kaikille työttömille varattava työtä. Aloitteentekijät olivat todenneet, että huomattava määrä kaupungin työttömistä ja työttömyystöissä olleista oli v:n 1958 syksyn aikana osoitettu Helsingin—Turun maantien oikaisutöihin Hiidenvedelle, missä heidän toimeentulonsa oli heikkoa pienen palkan ansiosta. SKDL:n ja ao. työntekijäin edustajat olivat myös aikanaan esittäneet mainitun toimenpiteen peruuttamista, koska kaupungilla itsellään oli runsaasti työkohteita, joita varten jo oli myönnetty määrärahat. Työttömyystöiden suunnittelukomitea oli aloitteen johdosta maininnut, että koko v:n 1958 joulukuun ajan oli kaupungin omiin työttömyystöihin ollut sijoitettuna kaupungin perussijoitusvelvollisuutta vastaava määrä työttömyystyöntekijöitä ja oli mainittu määrä kertomusvuoden alussa ylittänyt kaupungin perussijoitusosuuden. Syynä siihen, ettei esim. työttömyystöiksi tarkoitettuja talorakennustöitä ollut voitu aloittaa, oli useassa tapauksessa ollut se, ettei niiden valtionapukysymystä ollut vielä ratkaistu, mikä esti töiden aloittamisen. Syynä määrärahan siirtymiseen seuraavaan vuoteen oli eräissä tapauksissa ollut myös se, ettei ao. piirustuksia ollut saatu ajoissa valmiiksi tahi että asemakaava- tai muut suunnitelmat eivät olleet tulleet lopullisesti vahvistetuiksi. 16. 1. oli työttömyystöissä ollut kaikkiaan 2 680 henkilöä, työhön osoitus annettu 59 miehelle ja 14 naiselle. Ilman työtä oli ollut 169 miestä ja 150 naista. Kortistoon oli sanottuna päivänä ollut merkittynä yht. 3 076 henkilöä. Työttömyystöissä maksettiin kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan voimassa olevien määräysten mukaisia palkkoja. Miesten osalta oli työllisyystilanne helpottunut, mutta työkohteiden osoittaminen naisille oli jatkuvasti tuottanut vaikeuksia. Tilannetta oli kuitenkin pyritty helpottamaan toimeenpanemalla naisille erilaisia kursseja. Kaupunginhallituksen vähemmistön mielestä olisi kaupunginvaltuustolle ollut ilmoitettava, ettei kaupunki enää lähettäisi työttömyyskortistoon merkittyjä henkilöitä valtion siirtotyömaille ja että kaupunki turvaisi kaikille työttömille työtilaisuuksia kaupungin alueella ja että kaupunginhallitus ryhtyisi kaikkiin aloitteissa ehdotettuihin toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. selostukset riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (11. 2. 127 §).

Nuorisotyölautakunta oikeutettiin ylittämään määrärahojaan Viranhaltijain sunnuntai- ja ylityö- sekä päivystyskorvaukset enintään 50 000 mk:lla nuorisokahvilan isännän sunnuntaityökorvausten maksamista varten kertomusvuonna (15. 4. 301 §).

Huoneiston varaaminen Keski-Kaarelan nuorisokerhoa varten, ks. s. 58.

Vt Paasivuoren ym. aloite korotetun määrärahan merkitsemiseksi v:n 1960 talousarvioon helsinkiläisten lasten kesänviettoa varten päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (20. 5. 416 §).

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

O p e t u s t o i m i

Uuden kansakoululain kansakoulunopettajien virkoihin ja palkkaukseen aiheuttamat muutokset. Kaupunginvaltuusto oli v. 1958 (ks. s. 49) käsitellyt mainitun asian ja

1. Kaupunginvaltuusto

antanut kaupunginhallituksen tehtäväksi valmistella kaupunginvaltuuston päätettäväksi uuden lain aiheuttamat ohjesäännön muutokset. Todettuaan, ettei em. päätöksen mukainen ohjesäännön muutosehdotus ollut sellainen, jonka kouluhallitus hyväksyisi, kaupunginhallitus oli ehdottanut kansakoulujen ohjesäännön 17 §:n muuttamista. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kansakoulujen ohjesäännön 17 §:n (kunn.as. kok. n:o 92) ja kumota sanotun ohjesäännön 19, 20 ja 21 §:n. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten muutosten aikaansaamiseksi voimassa oleviin säädöksiin, että koulujen johtajille voitaisiin suorittaa koulun suuruuteen perustuva oikeudenmukainen palkkio eikä sidottaisi sitä entisten säännösten mukaisesti sekä että ennen 1. 8. 1958 koevuosille valitut, mutta nimityskirjaa vailla olevat opettajat saisivat valita joko ennen mainittua aikaa voimassa olleen taikka uuden palkkauksen välillä. Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, ettei väliaikaisiksi opettajiksi ennen 1. 8. 1958 nimitysiltä opettajilta perittäisi takaisin heille maksettuja palkkoja (25. 3. 244 §).

Em. päätöksen täytäntöönpanoa harkitessaan kaupunginhallitus oli todennut, että 17 §:n 1 momentin 1. ja 2. kappale tulisivat olemaan ristiriitaisia ja aiheuttaisivat tulkintavaikeuksia. Kaupunginhallituksen ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 17 §:n sanamuodon sekä kehottaa kaupunginhallitusta, sen jälkeen kun kansalaiskoulujen opettajien pätevyysvaatimukset ovat tulleet asianmukaisesti määrättyiksi, tekemään kaupunginvaltuustolle esityksen sellaisesta muutoksesta em. 17 §:ään, että kaikki mainitun pätevyuden omaavat opettajat tulisivat tässä ohjesäännössä palkkaus- ja eläke-etuihin nähden samaan asemaan (15. 4. 274 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto vielä päätti muuttaa 17 §:n 4 kappaleen, joka koski kansakoulunopettajien ylitunti- ja tuntipalkkioihin maksettavaa kunnanpalkkiota. Em. päätökset päätettiin alistaa kouluhallituksen vahvistettavaksi (17. 6. 459 §).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 22. 5. ja 24. 7. vahvistanut em. ohjesäännön osan (9. 9. 533 §, kunn. as. kok. n:o 92).

Kaupunginvaltuusto päätti, ettei niiltä vakinaisilta, koeaikaa palvelevilta, väliaikaisilta ja sairaus- ym. sijaisina toimineilta ja toimivilta kansakoulunopettajilta, jotka oman valintansa perusteella tai muutoin siirtyvät kansakoulunopettajien uuden palkkausjärjestelmän alaisuuteen, peritä takaisin uuden kansakoululainsäädännön mukaisesta täydestä opetusvelvollisuudesta lukuvuonna 1958/59 puuttuvia viikkotunteja vastaavaa palkanosaa (20. 5. 384 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti, ettei kaupungin palveluksessa olevilta ja olleilta kansakoulunopettajilta kohtuussyistä perittäisi takaisin heille ajalta 1. 8. 1958—31. 7. 1959 liikaa suoritettuja palkkaeriä ja että jo takaisin perityt erät on suoritettava takaisin asianomaisille (2. 12. 800 §).

Kansakoululuokkien keskimääräisen oppilasluvun alentamista koskevien vtt Modeenin ja Mäkinen-Ollisen aloitteiden johdosta kaupunginvaltuusto päätti kumota v. 1928 kansakoululuokkien keskimääräisestä oppilasluvusta tekemänsä päätöksen,

määrätä, että 1. 8. 1960 lukien koko kaupunkialueella oppilasluvun keskimäärän pitää olla varsinaisen kansakoulun I—VI luokilla vähintään 33 oppilasta ja kansalaiskoulun VII—VIII luokilla vähintään 30 oppilasta,

määrätä, että yhdistetyt luokat otetaan huomioon siinä luokkaryhmässä, mihin luokan oppilaiden enemmistö kuuluu,

määrätä, että mainituissa keskimäärissä ei oteta huomioon apukoulu-, tarkkailu- ja muita erityisluokkia eikä eristetyssä asemassa olevien Suomenlinnan, Isosaaren ja Vallisaaren koulujen luokkia,

määrätä, että mainituissa keskimäärissä ei oteta huomioon kouluja, joiden oppilasmäärä on alle 300.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti, että oppilaskeskimääriä pyritään alentamaan edellä 2) ponnassa mainituista määristä sen jälkeen, kun kaupungin taloudelliset mahdollisuudet entisestään paranevat (4. 11. 742 §).

Oppilaiden vapauttaminen poliklinikkamaksuista, ks. kunn. as. kok. n:o 113.

Suomenkieliset kansakoulut. Uuden kansakoululain voimaantumisen jälkeen päätettiin suomenkielisiin kansakouluihin perustaa seuraavat uudet virat:

1. 8. 1958 lukien varsinaiseen kansakouluun 10 alakansakoulunopettajan, 711 kansakoulunopettajan, 17 poikien käsityön opettajan, 8 tyttöjen käsityön opettajan, 10 poikien laulun opettajan ja 9 tyttöjen laulun opettajan virkaa sekä 1 kansakoulunopettajan virka velvollisuudella opettaa poikien käsitöitä; kansalaiskouluun 13 yleisaineiden opettajan, 7 yleisaineiden opettajan (velvollisuudella opettaa puutyötä), 6 yleisaineiden opettajan (velvollisuudella opettaa puu- ja metallityötä), 5 metallityönopettajan, 8 metallityönopettajan (velvollisuudella opettaa yleisaineita), 27 kone- ja sähköopin opettajan (velvollisuudella opettaa metallityötä ja yleisaineita), 2 puutyönopettajan, 20 tyttöjen käsityön opettajan, 25 kaupallisten aineiden opettajan (velvollisuudella opettaa yleisaineita), 13 yleisaineiden opettajan (velvollisuudella opettaa kaupallisia aineita) ja 22 kotitalouden opettajan virkaa; apukouluun 40 apukoulun opettajan, 2 apukoulun poikien käsityön opettajan ja 2 apukoulun kotitalouden opettajan virkaa; tarkkailuluokille ja muille erityisluokille 8 tarkkailuluokan opettajan, 2 huonokuuloisten opettajan, 2 luku- ja kirjoittamisvaikeuksista kärsivien opettajan ja 2 aivovauriolasten opettajan virkaa. 1. 8. 1960 alkaen päätettiin perustaa seuraavat opettajanvirat: varsinaiseen kansakouluun 15 kansakoulunopettajan (velvollisuudella opettaa poikien käsitöitä) ja 15 kansakoulun opettajan virkaa (velvollisuudella opettaa tyttöjen käsitöitä); apukouluun 5 apukoulun opettajan virkaa; tarkkailuluokille ja muille erityisluokille 6 tarkkailuluokan opettajan virkaa; 1. 8. 1959 lukien päätettiin perustaa seuraavat opettajanvirat, jotka kuitenkin jätettiin vakinaisesti täyttämättä 31. 7. 1962 saakka: varsinaiseen kansakouluun 54 kansakoulunopettajan, 2 tyttöjen käsityön opettajan, 2 poikien laulun opettajan ja 2 tyttöjen laulun opettajan virkaa; kansalaiskouluun 17 yleisaineiden opettajan, 7 metallityön opettajan, 3 puutyön opettajan, 4 tyttöjen käsityön opettajan, 6 kaupallisten aineiden ja 6 kotitalouden opettajan virkaa; apukouluun 6 apukoulun opettajan virkaa ja 1 apukoulun poikien käsityön opettajan virka; tarkkailuluokille 8 tarkkailuluokan opettajan virkaa. Samalla määrättiin 1. 8. 1958 perustettujen opettajan virkojen haltijat (2. 12. 817, 819 §).

1. 11. alkaen päätettiin suomenkielisiin kansakouluihin perustaa kaksi erityisluokkaa oppivelvollisuusikäisten kuurojen lasten opettamista varten. Samasta ajankohdasta lukien päätettiin myös perustaa kaksi erityisopettajan virkaa, jotka täytettäisiin vakinaisesti vasta kolmen vuoden kuluttua niiden perustamisesta. Ko. erityisopettajille päätettiin maksaa palkka samojen perusteiden mukaan kuin kansa-

1. Kaupunginvaltuusto

koulujen ohjesäännön 17 §:ssä (kunn. as. kok. n:o 92) on huonokuuloisten opettajien palkkauksesta määrätty. Mainittujen opettajanvirkojen palkat saatiin suorittaa ao. määrärahoja enintään 262 700 mk:lla ylittäen. Samalla kaupunginvaltuusto päätti pyytää kouluhallituksen suostumuksen sanottujen erityisluokkien ja erityisopettajanvirkojen perustamiseen (7. 10. 666 §).

Vielä päätettiin 330 alakansakoulunopettajan virkaa muuttaa yläkansakoulunopettajan viroiksi 1. 8. 1958 lukien ja viisi virkaa 1. 8. 1959 lukien (25. 3. 244 §, 9. 9. 571 §); perustaa 1. 5. lukien 13. palkkaluokkaan kuuluva vahtimestarin virka, lakkauttaa samasta ajankohdasta lukien yksi 14. palkkaluokkaan kuuluva talonmieslämmittäjän virka. Perustettuun vahtimestarin virkaan siirrettävälle talonmieslämmittäjä Aale Tervoselle saatiin henkilökohtaisena palkanlisänä suorittaa 13. ja 14. palkkaluokkien välinen erotus. Palkan maksamiseen saatiin käyttää lakkautetun viran säästynyttä palkkaa (3. 6. 442 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kanslian 7. palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka päätettiin 1. 1. lukien muuttaa 9. palkkaluokkaan kuuluvaksi vahtimestari-siivoojan viraksi, jonka haltijan palkan maksamista varten kertomusvuonna saatiin ao. määrärahoja ylittää enintään 31 200 mk (28. 1. 90 §).

Samasta ajankohdasta lukien päätettiin lakkauttaa 22 suomenkielisten kansakoulujen 7. palkkaluokkaan kuuluvaa siivoojan virkaa ja kolme 7. palkkaluokkaan kuuluvaa ruoanjakajan virkaa (14. 1. 51 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen 7. palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka päätettiin 1. 8. lukien siirtää suomenkielisiin kansakouluihin. Mainitun siivoojan palkan maksamista varten saatiin ylittää suomenkielisten kansakoulujen ao. määrärahoja enintään 178 700 mk:lla (20. 5. 385 §).

Tolarin kansakoulun talonmieslämmittäjän virka saatiin 1. 8. lukien siirtää 13. palkkaluokkaan. Korotetun palkan suorittamista varten myönnettiin 9 100 mk erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista (9. 9. 572 §).

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ylittämään määrärahoja Muut palkkamenot enintään 9 mmk työsopimussuhteessa olevien siivoojien ja ruoanjakajien palkkaamista varten (25. 2. 179 §).

Edelleen saatiin suomenkielisten kansakoulujen määrärahoja Suoranaiset avustukset ylittää enintään 30 000 mk:lla apukoulujen kuraattoritoimintaa varten (15. 4. 302 §).

Tehtaankadun kansakoulun pihamaan tukimuurin uusimista varten päätettiin yleisten töiden pääluokan lukuun Erinäisten hallintokuntien rakennusten korjaukset kuuluvia määrärahoja Kansakoulut ylittää enintään 1.2 mmk:lla (20. 5. 400 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat 30. 10. ja 30. 11. 1958 päivätyt ja n:o:illa 1—6 merkityt Keski-Kaarelan kansakoulurakennuksen luonnospiirustukset. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että mainittuun koulurakennukseen perustetaan sen valmistuttua kaupunginkirjaston Keski-Kaarelan sivukirjasto. Myöhemmin kaupunginvaltuusto hyväksyi talorakennusosaston laatimat, n:o:illa 1—8 merkityt ja 12. 6. 1958 sekä 18. 2. 1959 päivätyt pääpiirustukset. Samalla päätettiin valtioneuvostolta anoa oikeutta sisällyttää kansakoulun rakennusohjelmaan piirustuksista ilmenevät tilat kouluterveydenhoitoa, kaupunginkirjaston sivukirjastoa, nuorisokerhoa sekä äitiys- ja lastenneuvola varten. Samalla päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki anois koulua varten valtiolta rakennusavustusta

tai kuoletuslainaa eikä rakentaminen muutenkaan lisäisi koululle tulevaa valtionavustusta. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin aloittamaan työt välittömästi sen jälkeen, kun maistraatti on piirustukset hyväksynyt. Valtioneuvosto oli 4. 6. myöntänyt kaupungille em. oikeuden (14. 1. 53 §, 25. 3. 256 §, 9. 9. 526 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto vielä päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan ao. määrärahoja enintään 35 mmk:lla em. rakennustöiden aloittamista varten (7. 10. 671 §).

Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Herttoniemen pohjoisosaan rakennettavan koulutalon rakennusohjelman kaupunginhallituksen mietinnön n:o 11 liitteen 2 mukaisena. Valtioneuvostolta päätettiin anoa oikeutta sisällyttää rakennusohjelmaan äitiys- ja lastenneuvola varten 170 m²:n sekä lastentarhaa- ja seimeä varten n. 550 m²:n suuruiset huonetilat. Samalla päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki tule anomaan koulua varten valtiolta rakennusavustusta tai kuoletuslainaa ja ettei siitä aiheutuisi muutakaan koulun valtionavun lisääntymistä. Kouluhallitukselta päätettiin anoa oikeutta sisällyttää rakennusohjelmaan kouluterveydenhoidon huonetilat, ruokailuhuone, ruoanjakajien ja siivoojien pukeutumis- ja peseytymishuonetilat sekä voimistelu- ja juhlasali 242 m²:n suuruisena (29. 4. 334 §).

Kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Puistolansakoulun lisärakennuksen uusitun rakennusohjelman ja uusitun ehdotuksen entisessä koulurakennuksessa suoritettavista muutostöistä kaupunginhallituksen mietinnön n:o 15 liitteen n:o 2 mukaisesti. Samalla kaupunginvaltuusto päätti anoa valtioneuvostolta oikeutta sisällyttää lisärakennuksen rakennusohjelmaan kaupunginkirjastoa varten 171 m²:n ja lastentarhaa varten n. 141 m²:n suuruiset huonetilat ja ilmoittaa samalla, ettei kaupunki tule anomaan koulua varten valtiolta rakennusavustusta tai kuoletuslainaa ja ettei mainitusta rakentamisesta aiheudu muutakaan koulun valtionavun lisääntymistä. Kouluhallitukselta päätettiin anoa oikeutta sisällyttää lisärakennuksen rakennusohjelmaan kouluterveydenhoidon huonetilat, ruokailuhuone-, ruoanjakajien ja siivoojien pukeutumis- ja peseytymistilat sekä voimistelu- ja juhlasali 242 m²:n suuruisena sekä anoa oikeutta järjestää entisen koulurakennuksen muutostöiden avulla huonetilat kouluhammaslääkärin toimintaa varten (17. 6. 495 §).

Sittemmin kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat 14. 1., 19. 1. ja 20. 8. päivätyt n:oilla 1—8 merkityt Puistolansakoulun lisärakennuksen luonnospiirustukset samoin kuin 22. 1. päivätyt ko. koulun vanhan koulurakennuksen muutostöiden n:oilla 1—4 merkityt luonnospiirustukset. Piirustukset rakennustapaselostuksineen päätettiin lähettää kouluhallituksen hyväksyttäväksi (23. 9. 624 §).

Kaappien järjestämiseksi oppilaiden kirjoja ja välineitä varten niihin kouluihin, joissa toimittiin kahdessa vuorossa olivat vt Kulonen ym. tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että oppilaat, välttyäkseen kantamasta painavia koululaukkuja, voisivat jättää kouluihin sellaiset kouluvälineet, joita ei tarvittu seuraavan päivän läksyjä varten. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli esittänyt, ettei aloite antaisi aihetta toimenpiteisiin, koska aloitteessa lähinnä tarkoitetuilla I ja II luokan oppilaille oli niin vähän koulukirjoja ja -välineitä, ettei niiden kantaminen voinut heitä

1. Kaupunginvaltuusto

rasittaa. Kaupunginvaltuusto katsoi em. lausunnon riittäväksi selvitykseksi (20. 5. 411 §, 23. 9. 638 §).

Seuraavat *aloitteet* päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:

vt Procopén aloite toimenpiteisiin ryhtymisestä liikennetapaturmien estämiseksi Topeliuksen koulun läheisyydessä ja koululasten liikenneturvallisuuden tehostamiseksi (9. 9. 598 §);

vt Taskisen ym. aloite määrärahan myöntämisestä Lapinlahdenkatu 6:ssa olevan koulutalon pihamaan kunnostamiseksi (4. 11. 751 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Uuden kansakoululain perusteella kaupunginvaltuusto päätti perustaa ruotsinkielisiin kansakouluihin 1. 8. 1958 alkaen seuraavat opettajanvirat: varsinaiseen kansakouluun kaksi alakansakoulunopettajan, 96 kansakoulunopettajan, 3 poikien käsityönopettajan, 4 tyttöjen käsityönopettajan ja 4 laulunopettajan virkaa; kansalaiskouluun 5 yleisaineiden opettajan, 4 kotitalouden opettajan, 2 puutyön opettajan, 2 metallityön opettajan, 2 tyttöjen käsityön opettajan virkaa ja 1 suomen kielen opettajan virka; apukouluun 11 apukoulun opettajan, 2 apukoulun poikien käsityön opettajan virkaa ja 1 apukoulun kotitalouden opettajan virkaa; tarkkailu- ja muille erityisluokille 2 tarkkailuluokan opettajan, 2 luku- ja kirjoitusvaikeuksista kärsivien opettajan ja 2 huonokuuloisten opettajan virkaa. Samasta ajankohdasta lukien päätettiin ruotsinkielisiin kansakouluihin perustaa seuraavat opettajanvirat, jotka kuitenkin jätettiin vakinaisesti täyttämättä 31. 7. 1961 saakka: varsinaiseen kansakouluun 15 kansakoulunopettajan virkaa ja kansalaiskouluun 1 yleisaineiden opettajan virka. 1. 8. 1959 lukien päätettiin vielä perustaa kansalaiskouluun yleisaineiden opettajan virka, joka kuitenkin jätettiin täyttämättä 1. 8. 1961 saakka. Vielä päätettiin yksi kansakoulunopettajan virka muuttaa 1. 8. alkaen varsinaisen kansakoulun poikien käsityön opettajan viraksi ja lakkauttaa samasta ajankohdasta lukien 7 varsinaisen kansakoulun opettajan virkaa. Virkojen lakkauttamista koskeva päätös päätettiin alistaa kouluhallituksen hyväksyttäväksi. Vielä määrättiin 1. 8. 1958 perustettujen virkojen haltijat (2. 12. 818, 820 §).

35 ruotsinkielisten kansakoulujen alakansakoulunopettajan virkaa päätettiin 1. 8. 1958 lukien muuttaa yläkansakoulunopettajan viroiksi (25. 3. 244 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1. 1. lukien ruotsinkielisten kansakoulujen kahdeksan 7. palkkaluokkaan kuuluvaa siivoojan virkaa ja 1. 12. lukien yhden samaan palkkaluokkaan kuuluvan siivoojan viran (14. 1. 52 §, 2. 12. 816 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen määrärahoja Muut palkkamenot sallittiin ylittää enintään 1.9 mmk:lla työsopimussuhteessa olevien siivoojien palkkaamista varten (25. 2. 180 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan rva Sidonia Ståhlströmin testamenttaaman omaisuuden, 100 000 mk, joka oli suoritettava kaupungille sen jälkeen, kun tri Arthur Schwalbe ja hänen vaimonsa Agda ovat kuolleet. Lahjoituksen tuotto oli käytettävä ruotsin- ja suomenkielisten kansakoulujen oppilaiden hyväksi, etupäässä ilmaiseen ruokailuun (17. 6. 489 §).

Suomenkielisen työväenopiston lisärakennuksen ja opistotalon vanhan osan muutostöiden loppuun suorittamista varten myönnettiin yleisten töiden lautakunnalle oikeus käyttää v:n 1957 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Talorakennukset tilille Uudet poliisiasemarakennukset merkitystä

siirtomäärärahaista enintään 2 mmk ja tilille Uudet sairaalarakennukset merkitystä siirtomäärärahaista enintään 6 mmk sekä v:n 1958 vastaavan pääluokan ja luvun tilille Toivolan oppilaskoti, toinen uusi osastorakennus merkitystä siirtomäärärahaista enintään 5 mmk ja tilille Uudet kansakoulurakennukset merkitystä määrärahaista enintään 8.13 mmk, kaikki talousarvion perusteluista poiketen (11. 3. 215 §).

Kirjapainokoulu. Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan käyttämään v:n 1958 talousarvioon merkityistä kirjapainokoulun kaluston hankintamäärärahoista talousarvion perusteluista poiketen 1 404 767 mk automaattisen sylinteripainokoneen ja oikovedoskoneen hankkimiseksi koululle (28. 1. 96 §).

Valmistavan poikien ja tyttöjen ammattikoulun kertomusvuoden syyslukukausi päätettiin ohjesäännöstä poiketen aloittaa 28. 8. (20. 5. 382 §).

Valmistavan poikien ammattikoulun C-rakennuksen valmistumisen jälkeen oli koulun toiminta ammattiopetuslaitosten johtokunnan ilmoituksen mukaan huomattavasti laajentunut, 17. 1. oli koulussa ollut 1 553 oppilasta, joten myös opettajien lukumäärää oli ollut lisättävä. Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään v:n 1958 talousarvioon merkittyjä valmistavan poikien ammattikoulun määrärahoja Muut palkkamenot enintään 12 780 628 mk:lla (11. 3. 219 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1957 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset valmistavan poikien ammattikoulun kortteliin n:o 701 rakennettavaa rakennusta varten merkitystä siirtomäärärahaista enintään 4.8 mmk tilin perusteluista poiketen ammattikoulun vanhan osan muutostöiden suorittamista varten (11. 3. 214 §).

Oppilaiden vapauttaminen poliklinikkamaksuista, kunn. as. kok. n:o 113.

Vt Saarinen ym. olivat v. 1958 (ks. s. 51) tehneet aloitteen suunnitelman laatimisesta rakennusallalle pyrkivien nuorten ammattikoulutuksen parantamiseksi ja rakennusallalla jo työskentelevien ammattikoulutuksen täydentämiseksi joko yleisen ammattikoulun yhteydessä tai erikseen tarkoitusta varten perustettavassa erikoisammattioppilaitoksessa. Ammattiopetuslaitosten johtokunta oli ilmoittanut, että paitsi maalariammattikoulua oli poikien ammattikoulussa v:sta 1954 toiminut 2-vuotinen rakennusosasto, johon oli vuosittain otettu 40 oppilasta puoleksi kirvesmiesten ja puoleksi muurarien opintolinjoille. Sen jälkeen kun osasto oli siirretty Sturenkadun ammattikoulutaloon, oli oppilaslukua voitu jonkin verran lisätä ja ruveta myös antamaan alkeisopetusta maalareiksi aikoville. Tarkoituksena oli myös, että esikaupunkialueille vastaisuudessa perustettaviin ammattikouluihin muodostettaisiin rakennustyöosastoja, joiden avulla rakennusalan ammattiopetuksen tarve saataisiin tyydytetyksi. Kaupunginhallituksen asettaman erikoisammattikoulutoimikunnan v. 1957 valmistuneessa mietinnössä oli selvitetty teollisuudessa sekä käsityö- ja rakennusaloilla tarvittavien työntekijöiden koulutustarvetta. Toimikunta oli todennut, että paitsi autonkorjausta olisi sähköalan, puutyöalan ja rakennusalan koulutus riittävää sen jälkeen, kun valmistavan poikien ammattikoulun rakenteilla olevat lisätilat saataisiin käyttöön, niin kauan kuin osa opintosuunnista on 2-vuotisia. Rehtorin ilmoituksen mukaan voitiin poikien ammattikoulun rakennusosastolle sijoittaa n. 110 oppilasta. Kertomusvuoden syksynä ei osastolle kuitenkaan ollut ollut ikänsä ja ruumiillisen kehityksensä puolesta sopivia pyrkijöitä kuin 46. Rakennus-

1. Kaupunginvaltuusto

osastolla oli yhteensä 92 oppilasta ja maalauksen opintolinjalla 45 oppilasta, joista 22 syksyllä kouluun otettuja. Kaupunginhallituksen mielestä ei aloite antanut aihetta erityisiin toimenpiteisiin. Kaupunginhallituksen vähemmistön mielestä aloite olisi ollut hyväksyttävä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (23. 9. 639 §).

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattiopetuslaitosten johtokunnan ylittämään ko. koulun määrärahoja Tilapäiset viranhaltijat enintään 454 480 mk:lla ja määrärahoja Muut palkkamenot enintään 258 590 mk:lla kahden 21. palkkaluokkaan kuuluvan tp. ompelunopettajan palkkaamiseksi 1. 9. lukien kertomusvuoden loppuun koulun modisti- ja vaatetuslinjojen II luokille (20. 5. 399 §).

Oppilaiden vapauttaminen poliklinikkamaksuista, ks. kunn. as. kok. n:o 113.

Kultaseppäkoulun avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää opetustoimen pääluokan lukuun Avustukset kuuluvista ao. määrärahoista 2.358 mmk:n ylimääräisen avustuksen koulun huoneiston korotetun vuokran maksamista varten (11. 2. 128 §, 9. 9. 574 §).

Maalariammattikoulun avustaminen. Em. lukuun kuuluvista ao. määrärahoista myönnettiin 585 600 mk:n lisäavustus Maalariammattikoulu Oy:lle (4. 11. 725§).

Vaatturiammattikoulu. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Vaatturialan Yrittäjätoiminnan Kannatusyhdistyksen tarjouksen, että Helsingin vaatturiammattikoulu siirretään 1. 1. 1960 lukien omaisuuksineen kaupungin omistukseen ja hallintaan,

määrätä siirretyn koulun ammattiopetuslaitosten johtokunnan alaisuuteen, perustaa määrätystä ajankohdasta lukien sanottuun kouluun kolme 21. palkkaluokkaan kuuluvaa ammattityöopettajan virkaa

sekä oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan siirtämään mainittuihin virkoihin niitä haettavaksi julistamatta Helsingin vaatturiammattikoulun opettajat Esa Karjalaisen, Reino Kivisen ja Akseli Pöyhösen (23. 9. 621 §).

Lastentarhat. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa lastentarhain lautakunnan ja sen alaisten laitosten ohjesäännön 22 §:n, joka koski lastentarhojen ja -seimien lasten terveydenhuoltoa. Sosiaaliministeriö vahvisti 2. 12. esitetyt muutokset (9. 9. 564 §, 16. 12. 857 §, kunn. as. kok. n:o 118).

Lastentarhain ja -seimien lasten vapauttaminen poliklinikkamaksuista, ks. kunn. as. kok. n:o 113.

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa lastentarhain toimistoon uuden 23. palkkaluokkaan kuuluvan taloudenhoitajan viran 1. 1. 1960 lukien, lakkauttaa 17. palkkaluokkaan kuuluvan toimistonhoitajan viran 31. 12. lukien tai, jollei sosiaaliministeriö ollut silloin vielä vahvistanut lastentarhain lautakunnan ja sen alaisten laitosten ohjesäännön 16, 18 ja 20 §:ään ehdotettuja muutoksia, siitä päivästä lukien, jolloin taloudenhoitajan virka vahvistuksen jälkeen on vakinaisesti täytetty. Päätös alistettiin sosiaaliministeriön vahvistettavaksi (4. 11. 719 §, kunn. as. kok. n:o 118).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti siirtää lastentarha Hemgårdin yhden puolipäiväosaston ruotsinkieliseen Elka-nimiseen lastentarhaan, minkä jälkeen Hemgård-nimisen lastentarhan paikkaluku olisi 50 ja lastentarha Elkan paikkaluku samoin 50, siirtää Vallilan lastentarhan yhden osaston sekä lastentarha Vanamon yhden puolipäiväosaston perustettuun uuteen Pohjois-Haagan III alueen 100 paikkaa käsit-

tävään lastentarhaan sillä edellytyksellä, että siirrettyjä osastoja vastaavat opettajanvirat siirretään samalla mainittuun uuteen lastentarhaan,

perustaa 1. 6. alkaen lastentarhoihin 21. palkkaluokkaan kuuluvan lastentarhanjohtajan viran sillä edellytyksellä, että lastentarha Hemgårdin 22. palkkaluokkaan kuuluva lastentarhanjohtajan virka siirretään samasta päivästä lukien Pohjois-Haagan III alueen uuteen lastentarhaan,

perustaa lastentarhoihin 1. 1. 1960 alkaen yhden 20. palkkaluokkaan kuuluvan lastentarhanopettajan viran, yhden 8. palkkaluokkaan kuuluvan keittäjän viran ja yhden 7. palkkaluokkaan kuuluvan lastentarha-apulaisen viran,

myöntää kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista 3 628 925 mk Pohjois-Haagan uuden lastentarhan kertomusvuoden kustannuksia varten sekä oikeutta lastentarhain lautakunnan ylittämään määrärahojaan Vakinaiset viranhaltijat enintään 397 670 mk:lla uuden lastentarhanjohtajan viran kertomusvuoden palkan maksamista varten (20. 5. 378 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti perustaa lastentarhoihin 1. 1. 1960 alkaen kaksi 20. palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajan virkaa (20. 5. 377 §); perustaa lastentarha Kanervan yhteyteen uuden lastenseimen ja perustaa siihen 19. palkkaluokkaan kuuluvan lastenseimenopettajan viran samasta ajankohdasta lukien sekä muuttaa ko. lastentarhan talousapulaisen viran keittäjän viraksi ja siirtää sen 8. palkkaluokasta 9. palkkaluokkaan (4. 11. 720 §).

Lastentarha- ja seimihuoneiston varaaminen Herttoniemen pohjoisosaan rakennettavasta kansakoulusta ja Puistolän kansakouluun rakennettavasta lisärakennuksesta, ks. s. 59.

Vt Ikosen ym. aloitteet lastentarhan rakentamiseksi Pohjois-Herttoniemeen ja Malmille päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (20. 5. 412, 414 §).

Leikkikenttätöiminta. Vt Kulonen ja viisi muuta valtuutettua olivat tehneet aloitteen sopivien telien hankkimiseksi lasten leikkikentille siellä tapahtuvan ruokailun helpottamiseksi, koska oli käynyt ilmi, että lapset olivat vahingoittaneet itseään kuumaa ruoka-astiaa käsitellessään. Kun kentillä lisäksi ei ollut paikkaa mihin ruoka-astian voisi asettaa, laskettiin se kivelle tai hiekalle, josta nousi pöly ruoka-astiaan. Lastentarhain lautakunta oli ilmoittanut, että ruoan jakelu tapahtui joko siten, että lapset piirissä kulkivat ruoanjakajan ohi saaden ruokansa tahi siten, että lapset istuivat paikoillaan ja jakajiksi valitut isommat lapset veivät heille ruoan. Pienemmille lapsille vietiin yleensä ruoka. Lasten vanhempien velvollisuuksiin kuului ruoka-astioiden hankkiminen, mutta olivat ne annetuista ohjeista huolimatta erilaisia ja usein myös helposti kuumenevia. Lautakunta oli ilmoittanut lähettävänsä astioita koskevat uudet kiertokirjeet lasten koteihin. Edelleen lautakunta oli ilmoittanut, että ruokailu ei ollut pakollinen. Lautakunta ei ollut puoltanut tällaisten laitteiden, ei kiinteiden eikä siirrettävien hankkimista, koska niiden hoitaminen vaatisi säilytystiloja, lisähenkilökuntaa ym. Lastentarhain lääkäri ja kaupunginhygienikko olivat myös tarkkailleet leikkikentillä tapahtuvaa ruokailua, mutta koska tiettävästi ei mitään mainittavia vahinkoja ollut tapahtunut eikä myöskään terveydellisiä haittoja ollut aiheutunut, olivat he katsoneet sen retkeilyateriana selostetussa muodossa tyydyttäväksi. Lopuksi lautakunta oli esittänyt, että sellaisille kentille, joissa oli säilytysmahdollisuuksia, hankittaisiin pienimmille lapsille

1. Kaupunginvaltuusto

joitakin penkkejä ja pöytiä. Kaupunginhallituksen mielestä ei aloitteen johdosta ollut aiheellista ryhtyä muihin toimenpiteisiin kuin mitä lastentarhainlautakunta oli ehdottanut. Penkkien ja pöytien mahdollista hankkimista varten olisi kaupunginhallitukselta anottava määräraha. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (17. 6. 514 §, 16. 12. 875 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto myönsi Helsingin Kauppakoulu Oy:lle 844 000 mk:n lisäavustuksen koulua varten talousarvioon merkittyä määrärahaa ylittäen (23. 9. 628 §).

Samaten myönnettiin Työkeskus Toimelan Tukiyhdistykselle enintään 214 200 mk:n avustus ao. määrärahoja ylittäen (20. 5. 392 §).

Töölön Lastenseimi -nimiselle yhdistykselle myönnettiin 140 800 mk:n lisäavustus talousarvioon tarkoitusta varten merkittyjä määrärahoja ylittäen (9. 9. 567 §).

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin säätiön johtokunnalle sekä taloudenhoitajalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus v:lta 1958 (9. 9. 537 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Vartiokylän sivukirjastoa varten päätettiin perustaa 20. palkkaluokkaan kuuluva kirjastonhoitajan virka, jonka palkan maksamista varten kertomusvuonna myönnettiin 578 050 mk erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista (28. 1. 91 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti vielä kirjastolautakunnan ylittämään kaupunginkirjaston määrärahoja Kirjallisuus ja sidonta enintään 3 mmk:lla kirjojen hankkimiseksi Vartiokylän sivukirjastoon ja enintään 2 mmk:lla kirjojen hankkimiseksi Oulunkylän sivukirjastoon (25. 2. 181 §).

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkityistä määrärahoista myönnettiin 3 215 599 mk pääkirjaston lisärakennuksen ja sen vanhan osan muutostöiden loppuun suorittamista varten (4. 11. 736 §).

Keski-Kaarelan ja Puistolan sivukirjastoa varten tarvittavan huoneiston varaaminen, ks. s. 58, 59.

Museotoiminnan tehostamista tutkivan komitean asettamiseksi olivat vt Hakuinen ym. tehneet 20. 5. aloitteen, jossa mm. oli huomautettu, että vaikka museoissamme oli paljon sellaista nähtävää, joista voitaisiin järjestää erikoisnäyttelyitä, tällaisia näyttelyitä määrärahojen puutteen takia aniharvoin voitiin järjestää. Myöskin opastus museoissa ja niiden mainonta olisi aloitteentekijäin mielestä järjestettävä paremmin. Samaten olisi museoiden aukioloajat järjestettävä siten, että yleisöllä olisi suuremmat mahdollisuudet käydä niissä. Kaupunginvaltuuston tulisi yhdessä valtiiovallan kanssa asettaa komitea, jonka tehtävänä olisi valmistaa esitys pääkaupungin museo-olojen järjestämisestä siten, että ne paremmin palvelisivat yleisöä. Museolautakunta oli lausunnossaan viitannut 19. 12. 1958 kaupunginhallitukselle lähettämäänsä kirjelmään, jossa oli kiinnitetty huomiota museoiden tehtävään matkailun palveluksessa. Kirjelmässä oli myös ehdotettu kaupungissa olevien museoiden mainostamista ja niiden yleisönpalvelun tehostamista. Asian selvittämiseksi olisi kaikkien Helsingissä toimivien museoiden edustajat kutsuttava

neuvottelutilaisuuteen aloitteessa tarkoitetun yhteistoiminnan suunnittelemiseksi. Kaupunginhallituksen mielestä kuului asian valmistelu museolautakunnalle ja kaupunginmuseolle, joiden tulisi ennen uuden esityksen tekemistä neuvotella muiden kaupungissa toimivien museoiden ja matkatoimistojen edustajien sekä retkeilyasiamiehen kanssa kaupunginkanslian tiedotuspäällikön ja hankintatoimiston apua hyväksi käyttäen. Kun asia sitten tutkittaisiin ja valmisteltaisiin museolautakunnan tekemän esityksen pohjalta, ei kaupunginhallituksen mielestä ollut aihetta ehdotetun komitean asettamiseen. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (20. 5. 410 §, 4. 11. 743 §).

Kaupunginorkesterin III lyömäsoitinten soittajan virka päätettiin 1. 1. 1960 alkaen siirtää 22. palkkaluokkaan (4. 11. 727 §).

Kaupunginvaltuusto päätti merkitä v:n 1960 talousarvioon kaupunginhallituksen käytettäväksi 6 mmk:n suuruisen määrärahan kaupunginorkesterin ulkomaisesta konserttimatkasta aiheutuvien kustannusten peittämiseksi (4. 11. 726 §).

Musiikkilautakunnan johtosäännön muuttamista koskeva vt Hakulisen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (11. 3. 233 §).

Sibelius-viikon kustannukset. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää yleisistä käyttövaroistaan 1 226 719 mk:n suuruisen määrärahan Sibelius-viikon v:n 1958 tappion peittämistä varten (20. 5. 389 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti sitoutua korvaamaan Sibelius-viikon säätiön kertomusvuonna järjestettävän Sibelius-viikon mahdollisesti aiheuttaman tappion 1,3 mmk:n määrään saakka, minkä tappion peittämisestä kaupunginhallituksen tulisi aikanaan tehdä uusi esitys, jossa oli otettava huomioon, että varojen käyttö ja tilitys tapahtuisi kalenterivuositain. Kaupunginhallitusta kehoitettiin myöntämään ennakkona ko. säätiölle Sibelius-viikon järjestämistä varten kertomusvuonna tarvittavat varat tilitystä vastaan siten, että ennakkovaroja saataisiin käyttää 1. 2. lukien (20. 5. 390 §).

Avustukset. Sivistystoimen päaluokan lukuun Avustukset kuuluvia ao. määrärahoja ylittäen kaupunginvaltuusto myönsi 300 000 mk:n ylimääräisen avustuksen Suomen Laulajain ja Soittajain Liiton Helsingin piirille osallistumista varten Hämeenlinnassa 13. — 14. 6. järjestettäviin laulu- ja soittojuhliin (3. 6. 444 §).

Helsingin Nuoriso-orkesterin Kannatusyhdistykselle myönnettiin 200 000 mk:n ylimääräinen avustus konserttimatkan tekemistä varten Göteborgiin (3. 6. 443 §).

Helsingin Kansanteatterille myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 5 mmk:n ylimääräinen avustus Vanhan Ylioppilastalon sähköjännitteen muutoksesta aiheutuvia talon korjaus- ja muutostöiden yhteydessä suoritettavia hankintoja ja töitä varten (7. 10. 667 §).

Tähtitieteellisen Yhdistyksen Ursan Kaivopuistossa olevan tähtitornin pääsymaksut. Kaupunginvaltuusto oikeutti yhdistyksen kantamaan pääsymaksuna Kaivopuistossa sijaitsevaan tähtitorniinsa 100 mk henkilöltä, kuitenkin niin, että sotilailta ja lapsilta saatiin kantaa enintään 50 mk henkilöltä (3. 6. 425 §).